

ΧΡΙΣΤΟΣ ΔΗΜΑΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Προτεραιότητα οι οδικές υποδομές

ΔΗΜΙΟΥΡΓΕΙΤΑΙ ΕΝΑ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΔΙΚΤΥΟ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ, ΠΟΥ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΝΕΤΑΙ ΣΤΙΣ ΣΗΜΕΡΙΝΕΣ, ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΝΗΣΙΟΥ

Η κυβέρνηση δημιουργεί τις υποδομές που έχει ανάγκη η Κρήτη, δεν είναι κάτι το οποίο θα γίνει στο μέλλον, δεν είναι εξαγγελία, είναι έργο που πραγματοποιείται και πλέον οι πολίτες το βλέπουν. Πριν από έναν χρόνο ακριβώς, στις 9 Μαΐου του 2025, στον ίδιο χώρο, στο Πολιτιστικό Συνεδριακό Κέντρο Ηρακλείου, υπογράψαμε, παρουσία του πρωθυπουργού, τη σύμβαση παραχώρησης για το μεγαλύτερο τμήμα του Βόρειου Οδικού Άξονα Κρήτης Ηράκλειο-Χανιά, μήκους 157 χλμ.

Μια ιστορική μέρα όχι μόνο για το νησί της Κρήτης, αλλά για ολόκληρη τη χώρα, δεδομένου ότι ο Βόρειος Οδικός Άξονας Κρήτης είναι μια υποδομή εθνικής εμβέλειας, που αποτελεί, μάλιστα, την τελευταία εκκρεμότητα που έχει η ελληνική Πολιτεία όσον αφορά τους αυτοκινητοδρόμους.

Ένα έργο που αναδιαμορφώνει το αναπτυξιακό μοντέλο της Κρήτης, καθώς με την ολοκλήρωσή του βελτιώνεται η οδική ασφάλεια, μειώνονται σημαντικά οι χρόνοι μετακίνησης μεταξύ των μεγάλων πόλεων, διευκολύνεται η μεταφορά αγροτικών προϊόντων, ενισχύεται η τουριστική δραστηριότητα, δημιουργούνται νέες θέσεις εργασίας τόσο κατά την κατασκευή του έργου όσο και κατά τη λειτουργία του έργου, ενισχύεται η χωρική συνοχή του νησιού και δημιουργείται ένα σύγχρονο δίκτυο μεταφορών, που ανταποκρίνεται στις σημερινές, αλλά και τις μελλοντικές ανάγκες του νησιού.

Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Επιτρέψτε μου σε αυτό το σημείο να σας παρουσιάσω την εξέλιξη του έργου, αλλά και τον σχεδιασμό του υποργείου για την περίοδο ολοκλήρωσής του.

Ξεκινώ από τα δυτικά και την ενσωμάτωση της επέκτασης Κίσαμος-Χανιά μήκους 50 χλμ., η οποία θυμίζω ότι ενεργοποιήθηκε 7 μήνες νωρίτερα απ' ό,τι ήταν προγραμματισμένο, όπως είχαμε προαναγγείλει. Η ενεργοποίηση αυτού του δικαιώματος σηματοδότησε την έναρξη κατασκευής του βασικού τμήματος του ΒΟΑΚ, το οποίο υλοποιείται μέσω παραχώρησης στο τμήμα Κίσαμος Χανίων-Χερσονήσος Ηρακλείου, συνολικού μήκους 187 χιλιομέτρων. Σε λιγότερο από έναν χρόνο από την υπογραφή της σύμβασης, έχουν ήδη σήμερα αναπτυχθεί εργοτάξια στις παρακάμψεις των Χανίων, του Ρεθύμνου και του Ηρακλείου. Οι εργασίες στα υπόλοιπα δύο τμήματα είχαν ξεκινήσει νωρίτερα. Μην ξεχνάμε ότι έχουμε τη Σύμπραξη Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα από τη Χερσονήσο έως τη Νεάπολη.

Έχουμε και το δημόσιο έργο στον Νομό Λασιθίου από τη Νεάπολη μέχρι τον Άγιο Νικόλαο. Συνεπώς, αυτήν τη στιγμή λειτουργούν εργοτάξια και στα τρία τμήματα του ΒΟΑΚ και δημιουργείται ένας κλειστός αυτοκινητοδρόμος συνολικού μήκους 225 χλμ. από την Κίσαμο μέχρι τον Άγιο Νικόλαο Λασιθίου.

Είναι ο μοναδικός άξονας με τεχνικά χαρακτηριστικά αυτοκινητοδρόμου που κατασκευάζεται σε νησί. Με τυπική διατομή δύο λωρίδων κυκλοφορίας

ας, ανά κατεύθυνση, Λαριβία Εκτακτης Ανάγκης και νησίδα στο κέντρο για τον πλήρη διαχωρισμό των ρεαμάτων κυκλοφορίας.

Με εντυπωσιακά και πολύ απαιτητικά τεχνικά έργα και στα τρία τμήματα, έχουμε συνολικά 32 ανισόπεδους κόμβους που εξασφαλίζουν την πλήρη σύνδεση με πόλεις, λιμάνια και αεροδρόμια, 26 σήραγγες συνολικού μήκους περίπου 36 χλμ., 22 cut and cover συνολικού μήκους περίπου 12 χλμ., 93 γέφυρες συνολικού μήκους περίπου 19 χλμ. και 125 άνω και κάτω διαβάσεις.

Σε πολλές από αυτές τις παρεμβάσεις, έχουν ήδη ληφθεί υπ' όψιν τα αιτήματα των τοπικών κοινωνιών, γιατί με αυτό το έργο η Πολιτεία εκπληρώνει το χρέος της απέναντι στην κρητική κοινωνία να φτιάξει έναν ασφαλή δρόμο, ο οποίος εξυπηρετεί τις καθημερινές μεταφορικές των κατοίκων.

Ο ΒΟΑΚ δημιουργείται, πρωτίστως, για τους Κρητικούς. Το πιο σημαντικό είναι η ασφάλεια και, επειδή το εννοούμε στην πράξη, έως όπου ολοκληρωθεί ο νέος δρόμος, κάνουμε άμεσες παρεμβάσεις οδικής ασφάλειας στον υφιστάμενο οδικό άξονα με στόχο να μειωθούν τα τροχαία ατυχήματα. Διαχωριστικοί κώνοι, σημάδια, φυτοκοπές, κλαδοκοπές, φωτισμοί, ανακλαστικά, διαγραμμίσεις, ασφαλτοστρώσεις, όλα αυτά σε σημεία υψηλής επικινδυνότητας, τα οποία έχουμε

αντλήσει από την Τροχαία, σε συνεργασία με την Περιφέρεια, σε μήκος περίπου 131 χιλιομέτρων.

ΑΣΦΑΛΕΙΑ

Δεν περιμένουμε τον νέο ΒΟΑΚ για να κινηθούμε με περισσότερη ασφάλεια. Τα συγκεκριμένα έργα έχουν ήδη περατωθεί στα τμήματα Χανιά-Κολυμπάρι και ΧΥΤΑ Ηρακλείου-Λινοπεράματα, ενώ πλέον ανακοινώνω και επίσημα πως έχουν ξεκινήσει τα έργα οδικής ασφάλειας σε τρία ακόμα σημεία, από τη Σούδα στη Γεωργιούπολη, Ρεθύμνο-Γεροπόταμος και Πετρέες-Ατσιπόπουλο.

Το καλοκαίρι θα έχουν ολοκληρωθεί, όμως, όχι μόνο οι τρεις παρεμβάσεις που είναι ήδη σε εξέλιξη, αλλά επιπλέον δύο παρεμβάσεις, πέντε συνολικά. Τα άλλα δύο εναπομείναντα τμήματα είναι από την Κίσαμο έως το Κολυμπάρι και το τελευταίο από τον Γεροπόταμο έως τον ΧΥΤΑ Ηρακλείου.

Συνεπώς, θα έχουμε, πράγματι, 131 χιλιόμετρα, 7 παρεμβάσεις μέτρα οδικής ασφάλειας, διότι ο φόρος αίματος που έχουμε πληρώσει στον Βόρειο Οδικό Άξονα Κρήτης δεν μπορεί να συνεχιστεί.

Επιστρέφοντας, όμως, στον γενικότερο σχεδιασμό, με οδηγία του πρωθυπουργού, το υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών χρηματοδοτεί τις μελέτες, ώστε ο ΒΟΑΚ να φτάσει μέχρι τη Σητεία και να αποκτήσει η Κρήτη έναν ασφαλή σύγχρονο οδικό άξονα από το

δυτικό μέχρι το ανατολικό άκρο της.

Συνεπώς, ο ΒΟΑΚ είναι για όλους μας, από την Κίσαμο μέχρι τη Σητεία. Φυσικά, σε όλα τα εμβληματικά δημόσια έργα ο χρόνος ολοκλήρωσης αποτελεί ένα κρίσιμο στοιχείο και γι' αυτό κάνουμε συνεχείς αυτοψίες και εργαζόμαστε εντατικά, ώστε οι εργασίες να εξελίσσονται βάσει χρονοδιαγράμματος.

Υπενθυμίζω πως η σύμβαση έχει συνολικά διάρκεια 35 ετών, που αφορά πενταετή περίοδο κατασκευής και 30 χρόνια λειτουργίας.

Και θέλω να τονίσω πως υπάρχει άριστη συνεργασία τόσο με τον πρώτο όσο και τον δεύτερο βαθμό Τοπικής Αυτοδιοίκησης, προκειμένου να υπερκεράσουμε όλες τις δυσκολίες που ανακύπτουν.

Έχουμε ήδη δώσει εντολή για την εκπόνηση των μελετών για τις πολύ σημαντικές κυκλοφοριακές ρυθμίσεις που θα κάνουμε στο Ηράκλειο. Και όταν είπαμε ότι ο Βόρειος Οδικός Άξονας Κρήτης γίνεται για να εξυπηρετήσει τις τοπικές ανάγκες, δηλαδή τις ανάγκες των Κρητικών, το εννοούμε στην πράξη.

Και για αυτόν τον λόγο υιοθετούμε τη συντηρητική πλειοψηφία και των προτάσεων που έχει κάνει τόσο ο Δήμος Ηρακλείου όσο και ο Δήμος Μαλεβιζίου, για να μπορέσουμε να έχουμε πολύ καλύτερα αποτελέσματα.

Το ίδιο ισχύει και για το Ρεθύμνο, όπου επίσης έχουμε εξαιρετική συνεργασία με τον δήμο. Ναι, η παρακαμπτήρια, ο περιμετρικός δρόμος είναι κάτι για το οποίο έχουμε δεσμευτεί. Έχουμε ήδη ξεκινήσει όλη τη διαδικασία που απαιτείται, ώστε και η πόλη του Ρεθύμνου να έχει τον περιμετρικό δρόμο, να μπορούμε να νιώθουμε και μεγαλύτερη ασφάλεια, αλλά και να εξυπηρετεί τις ανάγκες της τοπικής κοινωνίας.

Αντιστοίχως, και στα Χανιά θέλω να πω ότι, προφανώς, η προτεραιότητά μας είναι να συνδέσουμε τον Βόρειο Οδικό Άξονα Κρήτης και με τη Σούδα, αλλά και με το αεροδρόμιο των Χανίων την ίδια στιγμή. Απαιτούνται και άλλα συμπληρωματικά έργα, αντιληπμυρικά, τα οποία θα ενσωματώσουμε.

Στόχος μας είναι να φτιάξουμε τον πιο σύγχρονο αυτοκινητοδρόμο στην Ελλάδα, ο οποίος θα εξυπηρετεί, πρωτίστως, τις ανάγκες των Κρητικών, αλλά και, φυσικά, των φιλοξενούμενων μας στην Κρήτη.

Συνέχεια στη σελ. 10

Βελτιώνεται η οδική ασφάλεια, μειώνονται οι χρόνοι μετακίνησης μεταξύ των μεγάλων πόλεων, διευκολύνεται η μεταφορά αγροτικών προϊόντων

Συνέχεια από τη σελ. 8

Οι προτεραιότητες του υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών για την Κρήτη

Το δεύτερο εμβληματικό έργο που γίνεται στην Κρήτη είναι ο νέος Διεθνής Αερολιμένας Ηρακλείου στο Καστέλλι. Μία υποδομή που φιλοδοξεί να αποτελέσει σημείο αναφοράς όχι μόνο για τη χώρα μας αλλά και για την Ευρώπη συνολικά, ως ένα από τα πλέον σύγχρονα αεροδρόμια.

Το αεροδρόμιο στο Καστέλλι θα είναι το πιο σύγχρονο στην Ελλάδα και ένα από τα πιο σύγχρονα και πιο όμορφα αεροδρόμια στην Ευρώπη. Και σε συνεργασία και με το υπουργείο Πολιτισμού και την Εφορεία Αρχαιοτήτων θα αναδείξουμε και την πολύ πλούσια πολιτιστική κληρονομιά που έχει η Κρήτη και μέσα από το Καστέλλι, το οποίο θα είναι το δεύτερο σε κίνηση αεροδρόμιο στη χώρα και θα αντικαταστήσει το υφιστάμενο αεροδρόμιο, το «Νίκας Καζαντζάκης».

Ενδεικτικά, το 2025 διακινάθηκαν πάνω από 10 εκατομμύρια επιβάτες με αύξηση 7,1% σε σχέση με το 2024. Αυτήν τη στιγμή, η πρόοδος στο κατασκευαστικό σκέλος στο αεροδρόμιο στο Καστέλλι προσεγγίζει το 70%, ενώ προχωρούν οι διαδικασίες και για τα κρίσιμα συστήματα λειτουργίας του αεροδρόμιου.

Πρόσφατα, μάλιστα, υπογράφηκε η συμφωνία που αφορά την προμήθεια και την εγκατάσταση εξοπλισμού αεροναυτιλίας, σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα του ΑΕΚΑΟ, της ΕΑΖΑ, του ACS και του EUROCONTROL.

ΔΙΕΘΝΗΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

Σε συνέχεια της σχετικής συμφωνίας προκηρύχθηκε διεθνής διαγωνισμός που αφορά τα συστήματα επικοινωνιών, τα συστήματα πλοήγησης, επιτήρησης, τον Εφεδρικό Πόλο Ελέγχου, τον Προσομοιωτή Πύργου Ελέγχου, τα Μετεωρολογικά Συστήματα και μέσω στον Μάιο πιστεύουμε ότι θα έχουμε και τον προσωρινό ανάδοχο.

Με τις συμφωνίες που υπογράφηκε ενεργοποιούνται κρίσιμα βήματα για την εξέλιξη των έργων, όπως επίσης η ηλεκτρική διασύνδεση του αεροδρόμιου, ώστε να είμαστε έτοιμοι όταν περατωθούν οι εργασίες κατασκευής. Στο αεροδρόμιο του Καστελλίου ο στόχος μας είναι να γίνει και ένας χώρος καινοτομίας, ένας χώρος όπου θα μπορούν νεοφυείς επιχειρήσεις να συνδυάζουν τη γνώση τους, την επιστημονική τους επάρκεια με τη λειτουργία του πιο σύγχρονου αεροδρόμιου της χώρας, ώστε να έχουμε και πολύ σημαντικά ζητήματα και νοτομίας, να αναδεικνύεται το φυσικό ταλέντο των Κρητικών, των νέων επιχειρηματιών, των νέων ερευνητών και αυτό είναι κάτι το οποίο για εμάς είναι πολύ σημαντικό.

Εργαζόμαστε εξίσου εντατικά με τον ΒΟΑΚ, ώστε να τελειώσει το έργο σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα και να λειτουργήσει το αεροδρόμιο τον Νοέμβριο του 2028. Έτσι, τόσο με τον ΒΟΑΚ όσο και με το αεροδρόμιο στο Καστέλλι, ο χάρτης των υποδομών της Κρήτης αναβαθμίζεται καταλυτικά.

Αυτό έχει στρατηγική σημασία για τον ρόλο που θα διαδραματίζει η Κρήτη στους Ευρωπαϊκούς Διαδρόμους Διεθνών Μεταφορών, αλλά και στον

νέο οικονομικό διάδρομο Ευρώπης-Ινδίας, τον διάδρομο IMEC, στον οποίο η Ελλάδα μπορεί να αποτελέσει κρίσιμο κόμβο.

ΑΡΔΕΥΤΙΚΑ ΕΡΓΑ

Η τρίτη κατηγορία έργων αφορά το πεδίο της διαχείρισης των υδάτινων πόρων που είναι αναγκαίοι για τον πρωτογενή τομέα και όχι μόνο της Κρήτης. Ενδεικτικά, στη Μεσσήνη το φράγμα Πλακιάτισσας κατασκευάστηκε για την άρδευση περίπου 22.000 στρεμμάτων καλλιεργήσιμης γης ενισχύοντας σημαντικά την παραγωγικότητα των ελαιώνων και των αμπελιών της περι-

αχής. Η χρήση του φράγματος μπορεί να αυξήσει την αγροτική παραγωγή έως και 70%. Εκεί πέρα επιδιόκουμε να έχουμε χρηματοδότηση από το πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης από το υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και για τα δίκτυα, ώστε να καταστεί λειτουργικό το φράγμα.

Στο Λασιθί υλοποιούνται τα έργα ενίσχυσης του Ταμιευτήρα Μπραμινανού και αναμένεται να εκκινήσει η κατασκευή του φράγματος Μύρτου και αντιπλημμυρικών έργων στη Ίρα Λυγιά. Ο ταμιευτήρας Μπραμινανού καλύπτει τις αρδευτικές ανάγκες για περισσότερο από 35.000 στρέμματα

καλλιεργειών στην Ίραπέτρα, ενώ τα νέα έργα θα ενισχύσουν την επίρκεια υδάτινων πόρων και θα προστατεύσουν τις γύρω περιοχές από πλημμυρικούς κινδύνους.

Τα αρδευτικά δίκτυα Αιμνοδεξαμενής Αγίου Γεωργίου στο Οροπέδιο Λασιθίου αφορούν την κατασκευή του αρδευτικού δικτύου για την αξιοποίηση της Αιμνοδεξαμενής Αγίου Γεωργίου με στόχο την άρδευση περίπου 13.570 στρεμμάτων καλλιεργούμενων εκτάσεων στο δυτικό τμήμα του Οροπεδίου Λασιθίου.

Εντός του επόμενου τριμήνου, αναμένεται και η δημιουργία του έργου κατασκευής του φράγματος Πλατύ στο Ρέθυμνο με την υλοποίηση του οποίου θα καλυφθούν οι αρδευτικές ανάγκες σε έκταση περίπου 43.500 στρεμμάτων στην Περιφερειακή Ενότητα Ρεθύμνου και θα ενισχυθεί το υδατικό δυναμικό στην πεδιάδα της Μεσαράς στο Ηράκλειο.

Είναι έργα δύσκολα τεχνικά, δαπανηρά, αλλά απολύτως αναγκαία για το μέλλον της αγροτικής παραγωγής στο νησί που τροφοδοτεί, προφανώς, όλη τη χώρα.

Στόχος μας είναι να δημιουργούμε ανθεκτικές και βιώσιμες υποδομές που ενισχύουν την ασφάλεια, υποστηρίζουν την οικονομία, αλλά, πρωτίστως, βελτιώνουν την ποιότητα ζωής των πολιτών.

Τα έργα στην Κρήτη αφορούν, πρώτα απ' όλα, τους Κρητικούς και, όπως είδαμε και στη δημοσκόπηση που μας παρουσίασε ο Ελευθέρος Τύπος, η κρητική κοινωνία αντιμετωπίζει τις οδικές υποδομές ως το σημαντικότερο ζήτημα αυτήν τη στιγμή, γνωρίζουν, όμως, και οι Κρητικοί πως πλέον έχει αρχίσει η αντίστροφη μέτρηση. Τα έργα του ΒΟΑΚ έχουν ξεκινήσει και με τη βοήθεια όλων θα συνεχιστούν και θα ολοκληρωθούν κανονικά στην ώρα τους. □

Τόσο με τον ΒΟΑΚ όσο και με το αεροδρόμιο στο Καστέλλι, τα δύο αυτά εμβληματικά έργα, ο χάρτης των υποδομών της Κρήτης αναβαθμίζεται καταλυτικά

ΑΝΑΚΑΙΝΙΣΗ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ

Κλείνοντας, θέλω να κάνω μια ιδιαίτερη αναφορά στο πρόγραμμα «Μαριέττα Γιαννάκου». Το πρόγραμμα «Μαριέττα Γιαννάκου» είναι μια προσωπική πρωτοβουλία του πρωθυπουργού Κυριάκου Μητσοτάκη και είναι, πράγματι, η μεγαλύτερη, η σημαντικότερη πρωτοβουλία που έχει ληφθεί από την ελληνική Πολιτεία τα τελευταία χρόνια όσον αφορά την ανακαίνιση, την αναβάθμιση των σχολικών υποδομών και η τελευταία ενότητα αφορά, προφανώς, όλους τους Έλληνες, όλες τις οικογένειες που έχουν παιδιά. Υπογράψαμε, την περασμένη εβδομάδα, τη β' φάση του

προγράμματος «Μαριέττα Γιαννάκου», εκεί πέρα εντάσσονται 14 σχολικές μονάδες από την Περιφέρεια Κρήτης. Οκτώ από αυτές είναι στον νομό, στην Περιφερειακή Ενότητα Ηρακλείου. Θέλω να πω ότι με το πρόγραμμα «Μαριέττα Γιαννάκου» στην πρώτη φάση ανακαινίστηκαν 430 σχολεία σε όλη τη χώρα. Στη δεύτερη φάση θα είναι 238 σχολεία, πάλι σε όλη την επικράτεια. Ακολουθεί και τρίτη και θα ακολουθήσει και τέταρτη φάση. Είναι χρήματα τα οποία εξασφαλίσαμε από τις τέσσερις συστημικές τράπεζες, τα οποία πάνε στην αναβάθμιση των

σχολικών υποδομών. Οι εργασίες οι οποίες γίνονται είναι από ελαιохρωματισμούς εσωτερικούς και εξωτερικούς, πλήρης ανακαίνιση στα λουτρά, στις τουαλέτες, αναβάθμιση στους προαύλιους χώρους, ειδικότερα, με νέα γήπεδα μπάσκετ και βόλεϊ με ελαστικούς τάπητες, μασκέτες διεθνών προδιαγραφών, πλήρης προσβασιμότητα για άτομα με αναπηρία. Το γεγονός ότι θα έχουμε τον Σεπτέμβριο, με το πρώτο χτύπημα του κορονοϊού, 238 πλήρως ανακαινισμένα σχολεία για εμάς κάνει πραγματικά πολύ μεγάλη διαφορά.

«ΑΝΑΚΑΙΝΙΖΩ» ΜΕ ΕΠΙΔΟΤΗΣΗ 36.000 €

Τέλη Μαΐου ανοίγει η πλατφόρμα ένταξης στο πρόγραμμα εργασιών αποκατάστασης σε κλειστές κατοικίες ή διαμερίσματα – Στόχος, να ανοίξουν 30.000 κλειστά παλιά σπίτια με κάλυψη έως και 95% των δαπανών – Τον Σεπτέμβριο οι επιλακόντες

ΤΟΥ ΒΑΓΓΕΛΗ ΜΑΝΔΡΑΒΕΛΗ
desk@iapogevmatini.gr

Προχωρά το πρόγραμμα «Ανακαινίζω το σπίτι μου», μέσω του οποίου θα επιδοτηθεί η ανακαίνιση κλειστών κατοικιών και διαμερισμάτων με 300 ευρώ το τετραγωνικό. Τέλος του μήνα ή αρχές του επόμενου θα ανοίξει η πλατφόρμα για τη δυνατότητα ένταξης μιας κατοικίας στο πρόγραμμα και τον ερχόμενο Σεπτέμβριο οι επιλέξιμοι ενδιαφερόμενοι θα μπορούν να υποβάλλουν τις σχετικές αιτήσεις δαπανών για την ανακαίνιση της κατοικίας ή του διαμερίσματος. Η δράση θα χρηματοδοτηθεί από την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα (ΕΑΤ) με 500 εκατ. ευρώ. Στόχος της κυβέρνησης και του υπουργείου Εθνικής Οικονομίας είναι η ανακαίνιση και το άνοιγμα τουλάχιστον 30.000 κατοικιών, κατασκευής προ του 1990 και έως 120 τ.μ. Με βάση τα παραπάνω, η μέγιστη επιδότηση μπορεί να ανέλθει έως 36.000 ευρώ και, σε αντίθεση με το πρόγραμμα «Αναβαθμίζω το σπίτι μου», οι δαπάνες μπορούν να κατευθυνθούν έως 20% στην ενεργειακή αναβάθμιση, ενώ το υπόλοιπο 80% μπορεί να αφορά αναβαθμίσεις μη ενεργειακών υποδομών. Σύμφωνα με τον αναπληρωτή υπουργό Εθνικής Οικονομίας, Νίκο Παπαθανάση, υπό προϋποθέσεις (γεωγραφική θέση ακινήτου, κοινωνική κατάσταση δικαιούχου, π.χ. μονογονεϊκές οικογένειες κ.λπ.), η επιδότηση μπορεί να φτάσει ακόμη και στο 95% της δαπάνης. Η υλοποίηση της δράσης θα γίνει σε δύο φάσεις, εκ των οποίων η πρώτη θα περιλάβει κλειστά ακίνητα και η δεύτερη

• Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΤΑΞΗΣ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΙΝΑΙ ΠΑΡΟΜΟΙΑ ΜΕ ΤΟ «ΣΠΙΤΙ ΜΟΥ II»

ανοιχτά ακίνητα, που χρησιμοποιούνται ήδη για ιδιοκατοίκηση.

• Στην πρώτη περίπτωση οι δικαιούχοι θα υποχρεωθούν να ενοικιάσουν τα σπίτια τους μέσω μακροχρόνιων συμβολαίων για τουλάχιστον 5 χρόνια. Μάλιστα για τα πρώτα 3 χρόνια το μίσθωμα που θα καταβάλει ο ενοικιαστής της κατοικίας θα παραμείνει σταθερό. Με τον τρόπο αυτό, όπως σημείωσε ο κ. Πα-

παθανάσης, η κυβέρνηση επιχειρεί να συγκρατήσει τις τιμές των μισθώσεων κατοικιών και να περιορίσει τα πληθωριστικά φαινόμενα.

Η διαδικασία ένταξης στο πρόγραμμα είναι παρόμοια με εκείνη της δράσης «Σπίτι μου II». Η επιλεξιμότητα θα οριστεί μέσω της πλατφόρμας gov.gr, ενώ οι ενδιαφερόμενοι θα πρέπει να φέρουν τόσο την Ηλεκτρονική Ταυτότητα Κτιρίου ή την Ηλεκτρονική Ταυτότητα Αυτοτελούς Διπρεμένης Κατοικίας στην περίπτωση των διαμερισμάτων.

Επίσης θα πρέπει να καταθέσουν και το ενεργειακό πιστοποιητικό κατοικίας, προκειμένου να επιτευχθεί η ενεργειακή αναβάθμιση (στο 20% της συνολικής δαπάνης για την ανακαίνιση). Ούτως ή άλλως τα δύο αυτά έγγραφα απαιτούνται και από το γεγονός ότι το ακίνητο υποχρεωτικά θα μισθωθεί για πέντε χρόνια.

500

εκατ. ευρώ η χρηματοδότηση της δράσης από την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα για ανακαίνιση και άνοιγμα τουλάχιστον 30.000 κατοικιών, κατασκευής προ του 1990 και έως 120 τ.μ.

• Η δεύτερη φάση θα ακολουθήσει αμέσως μετά και αφού ολοκληρωθεί η πρώτη φάση. Στόχος της δράσης είναι ν' ανοίξει 30.000 κλειστά παλιά σπίτια τα οποία θα διατεθούν στη αγορά αυξάνοντας την προσφορά και συγκρατώντας το υψηλό κόστος στέγασης, ειδικά των νέων.

Η δράση παρακολουθείται στενά τόσο από την κυβέρνηση, που δέχεται μεγάλο μέρος της δυσανεξίας για το κόστος στέγασης στη χώρα, όσο και από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, καθώς είναι το πρώτο πρόγραμμα που υλοποιείται σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης. Και επειδή το στεγαστικό είναι συνολικότερο πρόβλημα για την Ε.Ε., η δράση παρακολουθείται με ενδιαφέρον.

Σημειώνεται ότι παρεμφερής δράση είναι το «Αναβαθμίζω το σπίτι μου». Το πρόγραμμα έχει προϋπολογισμό 80 εκατ. ευρώ και μέχρι σήμερα έφερε 4.180 δάνεια συνολικής αξίας 75,5 εκατ. ευρώ, από τα οποία έχουν συμβασιοποιηθεί τα 73 εκατ. ευρώ.

Επίσης σημαντική επιτυχία είχαν και οι δράσεις «Σπίτι μου I» και «Σπίτι μου II», οι οποίες οδήγησαν στην παροχή περίπου 23.500 στεγαστικών δανείων ύψους περίπου 2,7 δισ. ευρώ. Οι υπαγωγές στο τελευταίο πρόγραμμα «Σπίτι μου II» έχουν ξεπεράσει τα 1,7 δισ. ευρώ.

Το πρόγραμμα «Σπίτι μου II» οδήγησε σε περίπου 14.300 συμβάσεις, από τις οποίες αποκτήθηκαν κατοικίες μέσα στο 2025 και το 2026. Το πρόγραμμα λήγει στις 2 Ιουνίου 2026, αλλά η κυβέρνηση και το υπουργείο Οικονομικών σκοπεύουν να το συνεχίσουν μέχρι το ύψος των 2 δισ. ευρώ έως το τέλος Αυγούστου 2026, με πόρους της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας.

ΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΩΝ ΑΠΟΔΗΜΩΝ

Κοινός λογαριασμός και φόρος κληρονομιάς σε ακίνητα

Των **ΟΡΕΣΤΗ ΣΣΙΜΕΝΗ**
και **ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΚΟΥΛΟΥΜΠΗ**

• **Κοινός λογαριασμός που τηρείται στην αλλοδαπή.** Στην περίπτωση τήρησης κοινού λογαριασμού, δύο ή περισσότερων δικαιούχων, σε ευρώ ή σε ξένο νόμισμα, σε τράπεζα της αλλοδαπής ή της ημεδαπής, καθώς και οι συνδικαιούχοι κοινού λογαριασμού λοιπών χρηματοπιστωτικών προϊόντων της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, ανεξάρτητα από την κατοικία των συνδικαιούχων, μετά τον θάνατο οποιουδήποτε εξ αυτών απαλλάσσεται από τον φόρο κληρονομιάς το μερίδιο του θανόντος το οποίο περιέρχεται αυτοδικαίως σε όλους τους επιζώντες συνδικαιούχους, και μέχρι τον τελευταίο από αυτούς.

Η απαλλαγή αυτή δεν ισχύει για χρηματικές καταθέσεις και λογαριασμούς που τηρούνται σε μη συνεργόσημα στον φορολογικό τομέα κράτη και σε κράτη που δεν έχουν συνάψει και δεν εφαρμόζουν με την Ελλάδα σύμβαση διοικητικής συνδρομής στον φορολογικό τομέα ή δεν έχουν

υπογράψει και δεν εφαρμόζουν με την Ελλάδα την Πολυμερή Συμφωνία Αρμόδιων Αρχών για την Αυτόματη Ανταλλαγή Πληροφοριών Χρηματοοικονομικών Λογαριασμών.

• **Η κινητή περιουσία στο εξωτερικό απαλλάσσεται από τον φόρο κληρονομιάς.** Όταν πεθάνει κάποιος στο εξωτερικό, οι κληρονόμοι του στην Ελλάδα απαλλάσσονται από τον φόρο κληρονομιάς εάν ήταν εγκατεστημένοι εκεί τουλάχιστον επί 10 συνεχή χρόνια.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ: Ο Α πέθανε στην Ολλανδία, στην οποία ήταν εγκατεστημένος τα τελευταία 11 χρόνια, και άφησε εκεί ακίνητα αξίας 300.000 ευρώ και μετοχές (κινητή περιουσία) αξίας 100.000 ευρώ. Σύνολο κληρονομιαίας περιουσίας 400.000 ευρώ. Τα έξοδα εκκαθάρισης και διαχείρισης ανήλθαν σε 60.000 ευρώ. Στην περίπτωση αυτή οι κληρονόμοι στην Ελλάδα θα φορολογηθούν με φόρο κληρονομιάς μόνο για την ακίνητη περιουσία που βρίσκεται στην Ολλανδία –δηλαδή τις 300.000 ευρώ– και θα

συμψηφιστεί ο ελληνικός φόρος κληρονομιάς με τον αντίστοιχο φόρο που θα έχει καταβληθεί στην Ολλανδία για την ακίνητη περιουσία, ανάλογα με τις ισχύουσες διατάξεις της Σύμβασης Αποφυγής Διπλής Φορολογίας ανάμεσα στην Ελλάδα και στην Ολλανδία.

Όσον αφορά τα έξοδα εκκαθάρισης και διαχείρισης, πρέπει να έχουν αναγνωρισθεί - εγκριθεί από το αρμόδιο αλλοδαπό φορολογικό όργανο και θα επιμερισθούν με τον ελληνικό φόρο σε μέρη ανάλογα της αξίας των ακινήτων και των κινητών στοιχείων της κληρονομιαίας περιουσίας, δηλαδή: $100.000 \times 60.000 / 400.000 = 15.000$ ευρώ. Αυτές οι δαπάνες δεν θα εκπέσουν τελικά στην Ελλάδα (επειδή δεν θα φορολογηθεί η κινητή κληρονομιαία περιουσία στην Ελλάδα, διότι ο θανών ζούσε στο εξωτερικό πάνω από 10 χρόνια).

• **Οι φορολογικοί κάτοικοι εξωτερικού έχουν το δικαίωμα να μην ορίζουν φορολογικό εκπρόσωπο στην Ελλάδα.** Οι φορολογικοί κάτοικοι εξωτε-

ρικού μπορούν να υποβάλλουν τις δηλώσεις φορολογίας εισοδήματός τους στην Ελλάδα χωρίς να έχουν ορίσει φορολογικό εκπρόσωπο και χωρίς να διαθέτουν ταχυδρομικά διεύθυνση στην Ελλάδα. Αυτό έχει διευκρινιστεί από την ΑΑΔΕ. Απαραίτητη όμως προϋπόθεση είναι οι φορολογούμενοι να έχουν επικαιροποιήσει τα στοιχεία επικοινωνίας τους στην ψηφιακή πύλη myaade.gov.gr επιλέγοντας «Μητρώο και Επικοινωνία» και στη συνέχεια «Στοιχεία Επικοινωνίας».

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Επικαιροποίηση των στοιχείων γίνεται στο Εθνικό Μητρώο Επικοινωνίας (ΕΜΕΠ).

• **Μπορεί να εκδοθεί διαταγή πληρωμής χωρίς να το γνωρίζει ο οφειλέτης όταν είναι φορολογικός κάτοικος εξωτερικού.** Η έκδοση διαταγής πληρωμής μπορεί να γίνει ακόμη και όταν ο οφειλέτης διαμένει μόνιμα στο εξωτερικό. Το κρίσιμο όμως σημείο είναι η νόμιμη επίδοση των εγγράφων και η σωστή ενημέρωση του οφειλέτη.

Για κατοίκους εξωτερικού

εφαρμόζονται ειδικές διαδικασίες επιδόσεων μέσω εισαγγελικών και διπλωματικών αρχών ή μέσω του ευρωπαϊκού μηχανισμού διασυνοριακών επιδόσεων στις χώρες της Ε.Ε. Παράλληλα, οι προθεσμίες αντίδρασης είναι μεγαλύτερες σε σχέση με όσους διαμένουν στην Ελλάδα, και πιο συγκεκριμένα, κατά το άρθρο 632 ΚΠολΔ, η ανακοπή κατά δι-αταγής πληρωμής ασκείται μέσα σε 15 εργάσιμες ημέρες όταν ο οφειλέτης διαμένει στην Ελλάδα, αλλά σε 30 εργάσιμες ημέρες όταν έχει διαμονή ή έδρα στο εξωτερικό.

Αντιστοίχος, σε περιπτώσεις κατάσχεσης ακινήτου ή πλειστηριασμού, αιταιούνται συγκεκριμένες επιδόσεις και υποχρεώσεων εγγράφων και τήρηση αυτοπρών δικονομικών διαδικασιών. Η μη ορθή επίδοση ή η παράληψη βασικών διατυπώσεων μπορεί υπό προϋποθέσεις να δημιουργήσει ζητήματα «ακυρότητας».

Ο κ. Ορέστης Σσίμενης είναι σύμβουλος επικερύσεων.

Ο κ. Στέφανος Κουλουμπής είναι χρηματοοικονομικός σύμβουλος.

Εκθεση «καμπανάκι» της Κομισιόν για το ενεργειακό

Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ δραστηριότητα στην Ελλάδα προβλέπεται να επιβραδυνθεί, από 2,1% το 2025 σε 1,8% το 2026, καθώς το σοκ των τιμών της ενέργειας διαβρώνει το πραγματικό εισόδημα των νοικοκυριών και περιορίζει την αύξηση της κατανάλωσης, επισημαίνει η Κομισιόν στις εαρινές προβλέψεις για την οικονομία. Η αύξηση των επενδύσεων, όμως, αναμένεται να παραμείνει ισχυρή, υποστηρίζεται από τη συνεχιζόμενη απορρόφηση κονδυλίων της ΕΕ.

Ο πληθωρισμός αναμένεται να αυξηθεί στο 3,7% το 2026, τροφοδοτούμενος από τη σημαντική αύξηση των τιμών ενέργειας. Το 2027 προβλέπεται να υποχωρήσει στο 2,4%, ωστόσο ο πληθωρισμός εξαιρουμένων της ενέργειας και των τροφίμων αναμένεται να παραμείνει αυξημένος, καθώς το σοκ των τιμών μετακλιείται στις μη ενεργειακές συνιστώσες.

Η ανεργία προβλέπεται να μειωθεί περαιτέρω, αν και με βραδύτερο ρυθμό, φθάνοντας το 7,9% το 2027. Η Ελλά-

δα αναμένεται να διατηρήσει ευνοϊκή δημοσιονομική θέση, με διατηρήσιμα πλεονάσματα κατά την περίοδο 2025-27, παρά τα επεκτατικά δημοσιονομικά μέτρα.

Η ονομαστική αύξηση του ΑΕΠ και τα δημοσιονομικά πλεονάσματα προβλέπεται να συνεχίσουν να οδηγούν σταθερά πτωικά τον λόγο χρέους προς ΑΕΠ, φέρνοντάς τον κοντά στο 134% έως το τέλος του 2027.

Τα κονδύλια της ΕΕ μετριαζουν τις επιπτώσεις της ενεργειακής κρίσης. Η επενδυτική δραστηριότητα αναμένεται να παραμείνει ισχυρή το 2026, υποστηριζόμενη από ιστορικά υψηλή εισροή κονδυλίων της ΕΕ προς την Ελλάδα. Ωστόσο, το σοκ των τιμών ενέργειας αναμένεται να μειώσει το πραγματικό διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών. Η ιδιωτική κατανάλωση προβλέπεται να επιβραδυνθεί.

Η ζήτηση σε ότι αφορά τις εισαγωγές αναμένεται να παραμείνει ισχυρή, λόγω της υψηλής εξάρτησης των επενδύσεων από τις εισαγωγές.

Η αγορά εργασίας συνέχισε να επεκτείνεται το 2025, με το ποσοστό ανεργίας να υποχωρεί στο 8,4% το τελευταίο τρίμηνο, το χαμηλότερο επίπεδο που έχει καταγραφεί από το 2008, αν και εξακολουθεί να βρίσκεται πάνω από τον μέσο όρο της ΕΕ που ανέρχεται στο 6%.

Ο πληθωρισμός παρέμεινε αυξημένος το 2025, διαμορφούμενος κατά μέσο όρο στο 2,9%, αντανakλώντας την ισχυρή ζήτηση, τη στενή αγορά εργασίας και τον αντίκτυπο των μέτρων για την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής. Η πρόσφατη άνοδος των τιμών ενέργειας αναμένεται να αυξήσει τις λιανικές τιμές ενέργειας και, κατ' επέκταση, τον πληθωρισμό το 2026, μετακυλιόμενη σταδιακά στις τιμές μη ενεργειακών αγαθών και υπηρεσιών.

Το 2027, μια εκτιμώμενη διόρθωση στις τιμές ενέργειας θα πρέπει να σπριζεί την αποκλιμάκωση του πληθωρισμού, ωστόσο η καθυστερημένη αύξηση των τιμών ενεργοβόρων αγαθών και υπηρεσιών θα διατηρήσει τον

πληθωρισμό σε αυξημένα επίπεδα.

Διατηρήσιμη δημοσιονομική ισχύς παρά τα επεκτατικά μέτρα

Το 2025, το ισοζύγιο της γενικής κυβέρνησης κατέγραψε πλεόνασμα 1,7% του ΑΕΠ, υπερβαίνοντας το 1,1% του ΑΕΠ που προβλεπόταν στις Φθινοπωρινές Προβλέψεις 2025 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Η ισχυρότερη επίδοση αντανakλά χαμηλότερες του αναμενομένου δαπάνες, ιδίως στις τρέχουσες δαπάνες, καθώς και υψηλότερα του αναμενομένου έσοδα, κυρίως από τον ΦΠΑ.

Το 2026, το πλεόνασμα προβλέπεται να παραμείνει ισχυρό, αλλά να υποχωρήσει στο 0,8% του ΑΕΠ. Η πρόβλεψη αυτή ενσωματώνει επεκτατικά μέτρα που εκτιμώνται στο 0,6% του ΑΕΠ το 2026 και στο 0,8% του ΑΕΠ σε μόνιμη βάση από το 2027 και μετά, συμπεριλαμβανομένων μειώσεων στον φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων, στον φόρο ακινήτων και στον ΦΠΑ, καθώς και αυξήσεων

στις συντάξεις και στους μισθούς του δημόσιου τομέα.

Περιλαμβάνει επίσης προσωρινά μέτρα στήριξης για την ενέργεια, εκτιμώμενα στο 0,2% του ΑΕΠ, τα οποία υιοθετήθηκαν ως απάντηση στην πρόσφατη αύξηση των τιμών καυσίμων. Τα μέτρα αυτά είναι επιδοτήσεις καυσίμων για τα νοικοκυριά, στήριξη για τις μεταφορές και τη γεωργία, εφάπαξ ενίσχυση προς οικογένειες με παιδιά και αποζημίωση για τους ακτοπλοϊκούς φορείς εκμετάλλευσης.

Οι εξελίξεις στα έσοδα, υποστηριζόμενες από την ονομαστική ανάπτυξη, αναμένεται να αντισταθμίσουν εν μέρει τον δημοσιονομικό αντίκτυπο αυτών των μέτρων. Το 2027, το ισοζύγιο της γενικής κυβέρνησης προβλέπεται να παραμείνει πλεονασματικό στο 0,6% του ΑΕΠ.

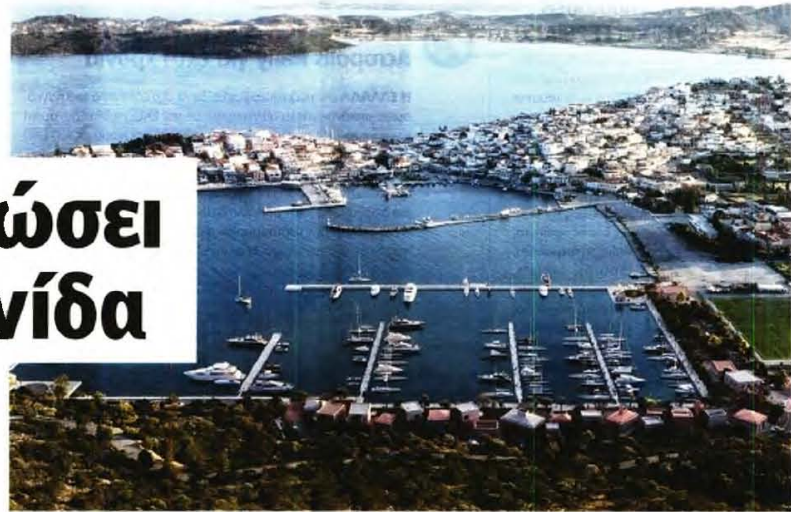
Ο λόγος δημόσιου χρέους προς ΑΕΠ μειώθηκε στο 146,1% το 2025. Ο λόγος προβλέπεται να συνεχίσει να μειώνεται, υποχωρώντας στο 134,4% έως το 2027.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Στοιχείμα ανάπτυξης

Η μαρίνα που θα μεταμορφώσει την Ερμιονίδα

Με επένδυση των Tethys και EMMA Capital, η νέα μαρίνα φιλοδοξεί να μετατρέψει την περιοχή σε διεθνή προορισμό luxury yachting έως το 2027

Της **ΕΥΑΣ Δ. ΟΙΚΟΝΟΜΑΚΗ**
e.oikonomaki@realnews.gr

Στην ανάδειξη της Ερμιονίδας σε έναν από τους σημαντικότερους προορισμούς yachting της ανατολικής Μεσογείου αναμένεται να συμβάλει η ανάπτυξη της νέας μαρίνας που έχει μπει σε τροχιά υλοποίησης από την Tethys, συμφερόντων της οικογένειας Βαρδινογιάννη, και την EMMA Capital. Το project, η ολοκλήρωση του οποίου τοποθετείται το καλοκαίρι του 2027, εκτιμάται ότι θα επανακαθορίσει τον ρόλο ολόκληρης της περιοχής στον χάρτη του διεθνούς θαλάσσιου τουρισμού.

Η νέα μαρίνα της Ερμιονίδας σχεδιάζεται να αναπτυχθεί στο βορειοδυτικό άκρο του κόλπου, σε σημείο που θεωρείται στρατηγικό για την ασφαλή πρόσβαση και τον απρόσκοπτο ελλιμενισμό σκαφών καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου. Η χωροθέτηση του έργου αξιοποιεί τα φυσικά χαρακτηριστικά της περιοχής, δημιουργώντας ένα σύγχρονο καταφύγιο για ακόμα αναψυχής και μεγάλα yachts στην «καρδιά» της Ερμιονίδας.

Ο σχεδιασμός

Βάσει σχεδιασμού, η μαρίνα θα διαθέτει συνολικά 250 θέσεις ελλιμενισμού, με δυνατότητα φιλοξενίας superyachts μήκους έως και 60 μέτρων, καλύπτοντας ένα σημαντικό κενό που υπάρχει σήμερα στις υποδομές θαλάσσιου τουρισμού υψηλών προδιαγραφών στην Ελλάδα.

Σε ό,τι αφορά τη θαλάσσια ζώνη της επένδυσης, αυτή εκτείνεται σε περίπου 96,3 στρέμματα, ενώ η λιμενολεκάνη θα διαθέτει βάθος που φτάνει έως τα 4,5 μέτρα, επιτρέποντας την ασφαλή εξυπηρέτηση μεγάλων σκαφών. Παράλληλα, προβλέπεται η κατασκευή τεσσάρων πλωτών προβλητών από σκυρόδεμα, συνολικού μήκους 385 μέτρων, που θα εξασφαλίζουν σύγχρονες και λειτουργικές υποδομές ελλιμενισμού. Ιδιαίτερη έμφαση έχει δοθεί και στην ασφάλεια της ναυσιπλοΐας. Ο σχεδιασμός της μαρίνας περιλαμβάνει κύκλο ελιγμών 70 μέτρων, καθώς και είσοδο πλάτους 62 μέτρων, επιτρέποντας την εύκολη και ασφαλή πρόσβαση ακόμη και σε περιόδους έντονης κίνησης.

Με τις προδιαγραφές αυτές, η μαρίνα της Ερμιονίδας φιλοδοξεί να αποτελέσει μία από τις πλέον σύγχρονες υποδομές yachting στην ανατολική Μεσόγειο. Ο σχεδιασμός του διεθνούς αναγνωρισμένου αρχιτεκτονικού γραφείου

Ο **Γιούργος της EMMA Capital**, Γιώργος Τζιάμπας

Neiheiser Argiros προτείνει ένα παραθαλάσσιο σύνολο που λειτουργεί ως φυσική συνέχεια της Ερμιονίδας.

Σημειώνεται ότι ο κόλπος της Ερμιονίδας στη νοτιοανατολική ακτή της Αργολίδας και περίπου 85 χλμ. από το Ναύπλιο, ορίζεται από τη χερσόνησο Μήνησι στα ανατολικά και την οροσειρά Κρόθι στα βόρεια. Το επιμήκη σχήμα του, μήκους περίπου 1 χλμ. και πλάτους 400 μ., προσφέρει φυσική προστασία από τους κυματισμούς, ενισχυμένη από εντυπωσιακούς ασβεστολιθικούς βράχους.

Υπηρεσίες υψηλού επιπέδου

Ο σχεδιασμός της μαρίνας δίνει ιδιαίτερη έμφαση στη λειτουργικότητα αλλά και στη διατήρηση του παραλιακού χαρακτήρα της περιοχής. Οι χώροι στάθμευσης και η οδική πρόσβαση έχουν τοποθετηθεί στο πίσω τμήμα της ανάπτυξης, ώστε το παραλιακό μέτωπο να παραμείνει ελεύθερο και φιλικό προς τους πεζούς, δημιουργώντας έναν εναίο περίπατο δίπλα στη θάλασσα.

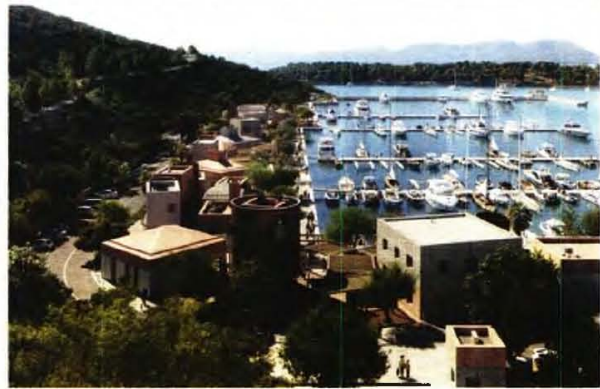
Κεντρικό στοιχείο της αρχιτεκτονικής πρότασης αποτελούν δύο μεγάλες αμφιθεατρικές κλιμακές που οδηγούν απευθείας στο νερό. Οι χώροι αυτοί θα λειτουργούν τόσο ως σημεία επιβίβασης για θαλάσσια ταξίδια όσο και ως σημεία αναψυχής και χαλάρωσης για επισκέπτες και κατοίκους, ενισχύοντας τη σύνδεση της μαρίνας με το θαλάσσιο στοιχείο.

Στη χερσαία ζώνη της επένδυσης προβλέπονται διαμορφωμένοι χώροι πρασίνου σε περισσότερα από 2.000 τ.μ., με στόχο τη δημιουργία ενός ισορροπημένου περιβάλλοντος που θα συνδυάζει τις σύγχρονες υποδομές με το φυσικό τοπίο της Ερμιονίδας.

Το project θα πλασιώνεται επίσης από εμπορικά καταστήματα, χώρους εστίασης και εστιατόρια, ενώ προβλέπεται και η ανάπτυξη boutique ξενοδοχείου 20 δωματίων, ενισχύοντας το προφίλ της μαρίνας ως ολοκληρωμένου προορισμού φιλοξενίας και θαλάσσιου τουρισμού υψηλών προδιαγραφών.

Ποιοι βρίσκονται πίσω από το project

Η Tethys, ο ένας εκ των δύο partners της επένδυσης, αποτελεί το family office που συνδέεται με τον επιχειρηματία Νίκο Θ. Βαρ-

δινογιάννη και την οικογένεια Βαρδινογιάννη, μία από τις ισχυρότερες επιχειρηματικές οικογένειες της χώρας με παρουσία σε ναυτιλία, ενέργεια, τουρισμό και real estate.

Με όχημα την Tethys, η οικογένεια Βαρδινογιάννη επενδύει τα τελευταία χρόνια σε projects υψηλής προστιθέμενης αξίας, με έμφαση στον πολυτελή τουρισμό και στις τουριστικές υποδομές νέας γενιάς. Η στρατηγική της επικεντρώνεται σε αναπτύξεις που συνδυάζουν premium φιλοξενία, yachting και real estate υψηλών προδιαγραφών. Η συμμετοχή της στην ανάπτυξη της μαρίνας της Ερμιονίδας θεωρείται κομβικής σημασίας για τη συνολική αναβάθμιση της περιοχής.

Η EMMA Capital είναι ένας διεθνής όμιλος με έδρα την Πράγα και ιδρυτή τον Τσέχο διεπικρατούμενο Νίκο Σμιέτις, έναν από τους πιο γνωστούς επενδυτές της κεντρικής Ευρώπης. Ο όμιλος δραστηριοποιείται σε τομείς όπως οι υποδομές, τα ακίνητα, η ενέργεια και ο τουρισμός, ενώ διαθέτει ισχυρή παρουσία στον κλάδο των μαρινών μέσω της Marina 21 Group στην Κροατία. Η EMMA Capital έχει αναπτύξει και διαχειρίζεται δίκτυο σύγχρονων μαρινών στην Αδριατική, αποκτώντας σημαντική τεχνογνωσία στον τομέα του luxury yachting. Η συμμετοχή της στη μαρίνα της Ερμιονίδας σηματοδοτεί την είσοδο της στην ελληνική αγορά θαλάσσιου τουρισμού, με στόχο τη δημιουργία ενός διεθνούς πόλου έλξης που τοποθετεί την Ερμιονίδα στην πρώτη γραμμή του παγκόσμιου ναυτικού τουρισμού πολυτελείας.

ΝΕΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΦΟΡΙΑ ΓΙΑ ΠΟΛΙΤΕΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Στη διεύρυνση και αναβάθμιση των ψηφιακών συναλλαγών με την εφορία, με προσυμπλήρωση και εκκαθάριση φορολογικών δηλώσεων για εισοδήματα και ακίνητα, αυτόματες αλλαγές στη φορολογική ταυτότητα, αλλαγές εξπρές και νέα κανάλια επικοινωνίας, ενημέρωσης και υποστήριξης των φορολογούμενων, προχωρά η ΑΑΑΕ μέσα στο 2026. Επίσης, δημιουργούνται έξι νέες πρότυπες Υπηρεσίες Φορολογικής Εξυπηρέτησης (ΥΦΕ).

■ ΤΟΥ ΚΩΝΣΤΑ ΑΝΤΩΝΑΚΟΥ ■

Με τις νέες παρεμβάσεις στο σύστημα λειτουργίας του φορολογικού μηχανισμού διευρύνονται οι δυνατότητες πολιτών και επιχειρήσεων χωρίς γραφειοκρατία και χάσιμο χρόνου να κλείνουν ανοιχτούς λογαριασμούς, να διεκπεραιώνουν υποθέσεις, να προλαμβάνουν πρόσθετες επιβαρύνσεις και περιπέτειες και να έχουν πλήρη και καθαρή εικόνα για τα δικαιώματά και τις υποχρεώσεις, και για το καθαστό φορολογικό. Ειδικότερα, σύμφωνα με το επιχειρησιακό σχέδιο της ΑΑΔΕ για το 2026, στις δράσεις για επέκταση των ψηφιακών υπηρεσιών και καλύτερη και ταχύτερη εξυπηρέτηση των φορολογούμενων περιλαμβάνονται:

■ **Νέο πλαίσιο για εύκολη συμμόρφωση.** Αξιοποίηση δεδομένων για την αυτόματη προσυμπλήρωση δηλώσεων και εντύπων, με περιορισμό των λαθών και της ανάγκης χειροκίνητης καταχώρισης, διαρκή επικαιροποίηση της πληροφορίας και παροχή εξατομικευμένων ειδοποιήσεων και υπενθυμίσεων. Οι φορολογούμενοι ενημερώνονται έγκαιρα για τις υποχρεώσεις τους και έχουν τη δυνατότητα να διορθώνουν λάθη πριν από την επιβολή κυρώσεων. Στις δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων εφαρμόζεται εκτεταμένη προσυμπλήρωση στοιχείων από εργοδότες, ασφαλιστικά ταμεία, χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και λοιπούς φορείς, και υποστηρίζεται η δυνατότητα αυτόματης οριστικοποίησης της υποβολής της δήλωσης. Επίσης, η διαλειτουργικότητα με το περιουσιολόγιο εξασφαλίζει την ορότητα των στοιχείων ακίνητης περιουσίας. Για το έντυπο Ε9 η ηλεκτρονική υποβολή και τροποποίηση στοιχείων ακινήτων πραγματοποιείται απευθείας μέσω της ψηφιακής πλατφόρμας. Επιπλέον, η διαδικασία εκκαθάρισης επιτρέπει άμεσα υπολογισμό φόρου και ταχύτερη έκδοση πράξης διοικητικού προσδιορισμού. Μέσω της πλατφόρμας myDATA οι δηλώσεις Ε3 και Φ2 ΦΠΑ προσυμπληρώνονται από τα ηλεκτρονικά βιβλία, ενώ οι εφαρμογές myDATAapp και timologia διευκολύνουν την έκδοση, διαχείριση και διαβίβαση παραστατικών.

■ **Γρήγορη ενημέρωση.** Μέχρι το τέλος του Ιουνίου 2026 θα ολοκληρωθεί η υλοποίηση συστήματος διαχείρισης και δημιουργίας περιεχομένου, συστήματος καλής νομοθέτησης, καθώς και προβολής της φορολογικής και τελωνειακής νομοθεσίας. Με τον τρόπο αυτό, οι φορολογούμενοι θα έχουν γρήγορη και αξιόπιστη πληροφόρηση, με άμεσα οφέλη στην οικειοθελή συμμόρφωση και την ποιότητα εξυ-

πηρέτησης. Το σύστημα περιλαμβάνει διοικητική κωδικοποίηση της πρωτογενούς νομοθεσίας, ενοποίηση, συλλογή, ταξινόμηση και συνεχή επικαιροποίηση της δευτερογενούς νομοθεσίας σε κείμενους τομείς, όπως ο κώδικας φορολογίας εισοδήματος και η φορολογία πλοίων, η νομοθεσία κεφαλαίου, ο ΦΠΑ και οι έμμεσοι φόροι, καθώς και ο Κώδικας Εισπραξης Δημοσίων Εσόδων (ΚΕΔΕ). Επιπλέον, θα είναι διαθέσιμος διαδικτυακός τόπος ως σημείο ενίσχυσης πληροφόρησης, με ταχύτερη και ευκολότερη πρόσβαση για πολίτες και επιχειρήσεις στη φορολογική και τελωνειακή νομοθεσία. Στόχος είναι η ενσωμάτωση κάθε αλλαγής της σχετικής νομοθεσίας στον διαδικτυακό ιστότοπο εντός 48 ωρών.

■ **Νέα κέντρα εξυπηρέτησης.** Δημιουργούνται έξι νέες πρότυπες Υπηρεσίες Φορολογικής Εξυπηρέτησης (ΥΦΕ), ενώ βελτιώνεται και επεκτείνεται η λειτουργία του νέου Κέντρου Εξυπηρέτησης Φορολογουμένων (ΚΕΦ) my1521, που θα ολοκληρωθεί έως τον Ιούνιο του 2026. Με την ενοποίηση της τηλεφωνικής γραμμής 1521 με την πύλη εξυπηρέτησης my1521 θα υπάρχει αποτελεσματικότερη διαχείριση και διεκπεραίωση των αιτημάτων των φορολογούμενων, και ενιαία, γρήγορη και εξατομικευμένη εξυπηρέτηση. Οι ψηφιακές υπηρεσίες, που λειτουργούν σε 24ωρη βάση, 7 ημέρες την εβδομάδα, μειώνουν το χρόνο αναμονής, ενώ ένα έξυπνο σύστημα διαχείρισης παρακολουθεί όλα τα ερωτήματα διασφαλίζοντας ολοκληρωμένες και ακριβείς απαντήσεις από τη φορολογική διοίκηση. Επιπλέον, η εισαγωγή του ψηφιακού βοηθού παρέχει προσωποποιημένη υποστήριξη σε πραγματικό χρόνο, προσαρμόζοντας την επικοινωνία στις ανάγκες κάθε φορολογούμενου.

■ **Ειδική ιστοσελίδα.** Εκσυγχρονίζεται, κωδικοποιείται και ενοποιείται η φορολογική νομοθεσία όσον αφορά στη φορολογία εισοδήματος και κεφαλαίου, τον ΦΠΑ, τη φορολογία χαρτοσήμου, τις φορολογικές διαδικασίες, την είσπραξη δημοσίων εσόδων και τον τελωνειακό κώδικα. Παράλληλα, δημιουργείται ειδική ιστοσελίδα μέσω της οποίας οι φορολογούμενοι θα έχουν πρόσβαση σε επίσημες, έγκυρες και ακριβείς πληροφορίες πρωτογενούς και δευτερογενούς φορολογικής νομοθεσίας. Έτσι ενισχύονται η διαφάνεια και η ασφάλεια δικαίου και μειώνεται η διοικητική επιβάρυνση για πολίτες και επιχειρήσεις, η οποία αποθαρρύνει επενδύσεις και αφέλεται στην πληθώρα νόμων και αποφάσεων που τροποποιούνται συνεχώς, δημιουργώντας αντιφάσεις, δυσκολίες ερμηνείας και εφαρμογής, και, τελικά, νομική αβεβαιότητα.

ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

- ▶ Αυτόματη ολοκλήρωση της διαδικασίας έκδοσης και κοινοποίησης των πράξεων προσδιορισμού φόρου στις φορολογικές μεταβιβάσεις κεφαλαίου για άσες δηλώσεις δεν εκκαθαρίζονται (αυτοματα απο την εφαρμογή myPROPERTY).
- ▶ Υποβολή δηλώσεων από συμβολαιογράφους στοιχείων ακινήτων (Ε9) αποβιωσάντων.
- ▶ Αυτόματη ενημέρωση, μέσω διαλειτουργικότητας, του μητρώου με τους κληρονόμους αποβιωσάντων.
- ▶ Κεντρική διαχείριση και εκπαίδευση δηλώσεων ΕΝΦΙΑ υποβιωσάντων.
- ▶ Μεταβολές στοιχείων επιχειρήσεων φυσικών και νομικών προσώπων (έδρα κ.ά.).
- ▶ Αυτόματη ενημέρωση βάσης μητρώου φορολογουμένων μέσω διασύνδεσης με το Γενικό Εμπορικό Μητρώο (ΓΕΜΗ).
- ▶ Ψηφιοποίηση της διαδικασίας για τις εξουσιοδοτήσεις σε ΦΠ στη λειτουργική περιοχή του μητρώου.
- ▶ Ανάπτυξη διαδικτυακής υπηρεσίας (Web Service) με πιστωτικά ιδρύματα, για περιορισμό υπερ-είσπραξεων.
- ▶ Ανάπτυξη και υποστήριξη ολοκληρωμένου συστήματος αγοράς καυσίμων κινητήρων αυτοκινήτων οχημάτων με απαλλαγή από τον Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης (ΕΦΚ) και τον ΦΠΑ, καθώς και αγοράς αγαθών και υπηρεσιών με απαλλαγή από τον ΦΠΑ για δικαιούχα απαλλαγής πρόσωπα, δηλαδή για ξένες διπλωματικές αποστολές, προξενικές Αρχές και το προσωπικό αυτών, και διεθνείς οργανισμούς και το προσωπικό αυτών.
- ▶ Ηλεκτρονική άρση των κατασχέσεων.
- ▶ Ανάπτυξη ηλεκτρονικής εφαρμογής για τη διαδικασία χορήγησης άμεσης/έμμεσης απαλλαγής από ΦΠΑ της παράδοσης αγαθών που πραγματοποιείται από υπακείμενα στο φόρο εγκατεστημένο στο εσωτερικό της χώρας προς αγοραστή-ταξιδιώτη, μη εγκατεστημένο στο εσωτερικό της Ε.Ε., ο οποίος αναχωρεί για τρίτη χώρα από την Ελλάδα.
- ▶ Ψηφιοποίηση της διαδικασίας υποβολής της αίτησης έγκρισης/απόρριψης σχετικά με τη διαδικασία απαλλαγής από το ΦΠΑ της αγοράς και της εισαγωγής αγαθών που προορίζονται για εξαγωγή ή ενδοκοινοτική παράδοση, καθώς και των υπηρεσιών που συνδέονται άμεσα με τις πράξεις αυτές.
- ▶ Δυνατότητα πληρωμής ρύθμισης εξώδικαστικού μηχανισμού με ΚΑΡΤΑ/ΙΡΙΣ και myAADEapp.

Σπίτια με... 11.500 ευρώ σε χωριά του Έβρου

■ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΗ ΚΑΣΤΩΡΗ ■

Στον Έβρο, και κυρίως στα βόρεια του νομού, η αγορά ακινήτων αποτυπώνει με τον πιο καθαρό τρόπο το μέγεθος της εγκατάλειψης της περιφέρειας. Την ώρα που η Αλεξανδρούπολη κινείται σε εντελώς διαφορετικούς ρυθμούς, με αυξημένη ζήτηση και υψηλότερες τιμές λόγω λιμανιού, στρατηγικής θέσης, ενέργειας και πανεπιστημιακής παρουσίας, στα χωριά του Τριγώνου, της Βύσσης, του Σουφλίου, του Διδυμοτείχου και της Ορεστιάδας η εικόνα είναι άλλη. Εκεί, σπίτια πωλούνται σε τιμές που σε άλλες περιοχές δεν φτάνουν ούτε για την αγορά γκαρσονιέρας.

Σύμφωνα με τα στοιχεία του Indomio, η μέση ζητούμενη τιμή κατοικίας στον Έβρο τον Απρίλιο του 2026 έφτασε τα 1.739 ευρώ ανά τετραγωνικό μέτρο, με αύξηση 10,69% σε σχέση με τον Απρίλιο του 2025. Η γενική εικόνα, όμως, κρύβει τεράστιες εσωτερικές αντιθέσεις. Στην ίδια καταγραφή εμφανίζεται η περιοχή του Τριγώνου με μέση τιμή μόλις 88 ευρώ ανά τετραγωνικό, η Νέα Βύσσα με 115 ευρώ, ο Κυπρίνος με 193 ευρώ και το Σουφλί με 311 ευρώ ανά τετραγωνικό. Πρόκειται για επίπεδα τιμών που δείχνουν μία βαθιά πληθυσμιακή και οικονομική υποχώρηση. Η ίδια εικόνα καταγράφεται και στις αγγελίες. Στη Βύσσα και στα γύρω χωριά εμφανίζονται μονοκατοικίες με ζητούμενες τιμές από 11.500 έως 26.000 ευρώ. Είναι ένα επαυλαμβανόμενο μοτίβο σε χωριά όπου τα σπίτια μένουν κλειστά, οι κληρονόμοι ζουν αλλού και οι νέοι δεν επιστρέφουν. Στα χωριά του Τριγώνου, σύμφωνα με την απογραφή πληθυσμού - κατοικιών του 2021, υπάρχουν 3.452 κατοικίες, από τις οποίες οι 1.774 είναι κενές, δηλαδή σχεδόν το 51%. Αν αφαιρεθούν οι εξοχικές και δευτερεύουσες κατοικίες, προκύπτει ότι 1.306 σπίτια, δηλαδή το 38%, ήταν προς ενοίκιαση, προς πώληση ή κενά για άλλον λόγο. Στα Δίκαια ένα σπίτι 100 τ.μ. με αυλή άνω του ενός στρέμματος πωλείται 25.000 ευρώ, ενώ σε άλλες περιπτώσεις ακίνητα διατίθενται από 5.000 έως 25.000 ευρώ. Το θέμα είναι βαθιά εθνικό και κοινωνικό. Στη Δημοτική Ενότητα Τριγώνου η απογραφή του 2021 έδειξε μείωση πληθυσμού κατά 33,5%, ενώ στην Ενότητα Κυπρίνου η μείωση ξεπέρασε το 34%. Σε αρκετά χωριά οι κάτοικοι είναι πλέον λίγες δεκάδες ή και λιγώ-

τεροι, ενώ οι βασικές υπηρεσίες, όπως σχολεία, γιατροί, συγκοινωνίες, καταστήματα και τράπεζες, έχουν υποχωρήσει δραματικώς.

Πρόγραμμα μετεγκατάστασης

Στο πλαίσιο αυτό εντάχθηκε και το πρόγραμμα μετεγκατάστασης στον Έβρο, το οποίο θεσπίστηκε με το άρθρο 32 του νόμου 5178/2025 και αφορούσε νοικοκυριά που θα μετέφεραν την κύρια κατοικία τους στους Δήμους Σουφλίου, Διδυμοτείχου και Ορεστιάδας. Το πρόγραμμα επιχορηγείται από το υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, με συνολικό προϋπολογισμό 10 εκατ. ευρώ, ενώ η καταβολή θα γινόταν μέσω του ΟΠΕΚΑ. Αρχικά προέβλεπε ενίσχυση 10.000 ευρώ για εγκατάσταση σε οικισμό έως 500 κατοίκους και 6.000 ευρώ για μεγαλύτερο οικισμό, με προσαύξηση 1.000 ευρώ για κάθε ανήλικο παιδί. Η πρώτη εικόνα έδειχνε ενδιάμεσον. Στα τέλη Αυγούστου 2025 το υπουργείο έκανε λόγο για 500 αιτήσεις. Όμως, τον Νοέμβριο του 2025 το ίδιο υπουργείο ανακοίνωσε ότι από τις 600 αιτήσεις για μετεγκατάσταση στον Έβρο, μόνο δύο μπορούσαν να υλοποιηθούν. Οι περισσότερες αιτήσεις δεν πληρούσαν τις προϋποθέσεις, καθώς απαιτούνταν πραγματική μεταφορά κατοικίας, εργασία στην περιοχή, αποδεικτικά στέγασης και για οικογένειες με παιδιά, φοίτηση σε σχολική μονάδα του δήμου μετεγκατάστασης. Μετά την αποτυχία της πρώτης εφαρμογής, ανακοινώθηκαν αλλαγές, όπως χαλάρωση προϋποθέσεων, ένταξη ομογενών και φοιτητών που ολοκληρώνουν τις σπουδές τους στον Έβρο και εξίσωση της ενίσχυσης στα 10.000 ευρώ. Η ουσία, όμως, παραμένει. Ο Έβρος όπως και οι περισσότερες ακριτικές περιοχές της Ελλάδας, κυρίως χερσαίες αλλά και μικρά νησιά στην άκρη των θαλάσσιων συνόρων, δεν έχουν ανάγκη μόνο από φθηνά σπίτια. Χρειάζονται κατοίκους, δουλειές, σχολεία, γιατρούς, υπηρεσίες και μόνιμη παρουσία της πολιτείας, και συγκεκριμένα ένα στρατηγικό σχεδιασμό ανάπτυξης.

Πωλούνται μονοκατοικίες σε τιμές που σε άλλες περιοχές δεν φτάνουν ούτε για την αγορά γκαρσονιέρας

ΤΗΣ ΠΕΝΥΣ ΑΒΡΑΜΙΔΗ
penyavramidi@gmail.com

Στρατηγική αναβάθμιση των δημόσιων φοιτητικών και σχολικών υποδομών ακολουθεί η κυβέρνηση, θέτοντας ως στόχο την ανακαίνιση 2.500 σχολείων έως το 2028, μέσω του προγράμματος «Μαριέττα Γιαννάκου», και υλοποιώντας ταυτόχρονα μεγάλο πρόγραμμα αναβάθμισης των υφιστάμενων και κατασκευής νέων φοιτητικών εστιών σε ολόκληρη την επικράτεια. Για τις φοιτητικές εστίες ο στόχος του υπουργείου Παιδείας είναι η ανάπτυξη επιπλέον 10.000 νέων κλινών μέσα στην επόμενη πενταετία. Προς αυτή την κατεύθυνση θα αξιοποιηθούν πόροι ύψους 220 εκατ. ευρώ από το Κοινωνικό Κλιματικό Ταμείο για την αναβάθμιση των φοιτητικών υποδομών σε Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Ιωάννινα, Πάτρα και Κομοτηνή. Την ίδια ώρα προχωρά η δημιουργία φοιτητικών εστιών μέσω των Συμπράξεων Ιδιωτικού και Δημοσίου Τομέα: ο συνολικός αριθμός θέσεων στις εστίες θα φτάσει τις 8.609 και ο συνολικός προϋπολογισμός ανέρχεται στα 737.500.000 ευρώ.

Σε όλη την Ελλάδα

- **Κρήτη.** Συγκεκριμένα, στο Πανεπιστήμιο Κρήτης θα δημιουργηθούν δύο νέα συγκροτήματα: στο Ρεθύμνο θα καλύψουν επιπλέον 2.710 φοιτητές, ενώ στο Πράκλειο θα καλύψουν 2.136 φοιτητές.
- **Θεσσαλία.** Στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας θα δημιουργηθούν επίσης δύο συγκροτήματα φοιτητικών εστιών: στον Βόλο θα καλυφθούν επιπλέον 640 φοιτητές και στη Λαμία 123 φοιτητές.
- **Θράκη.** Στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης θα δημιουργηθούν δύο συγκροτήματα: σε Αλεξανδρούπολη και σε Κομοτηνή από 350 φοιτητές το καθένα.
- **Μακεδονία.** Επιπλέον, στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας θα δημιουργηθούν τέσσερα συγκροτήματα: σε Κοζάνη για 350 φοιτητές, σε Φλώρινα για 150, σε Καστο-

ριά 150 και σε Ήτολερμαίδα 100 ωφελούμενοι φοιτητές. **• Αττική.** Στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής θα έχουμε συνολικά 1.100 ωφελούμενους φοιτητές, ενώ η ανακαίνιση της φοιτητικής εστίας του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου θα καλύψει 450 φοιτητές. Σε εξέλιξη βρίσκεται και η ανακαίνιση του κτιριακού συγκροτήματος της Φοιτητικής Εστίας Αθηνών (επί της οδού Πατισίων 279-281), ιδιοκτησίας του Ιδρύματος Νεολαίας και Διά Βίου Μάθησης (ΙΝΕΔΙΔΙΜ), που είναι από τις παλαιότερες της Αθήνας, καθώς λειτουργεί από το 1964, ενώ παράλληλα προχωρά η ριζική ανακατασκευή της φοιτητικής εστίας του Παντείου Πανεπιστημίου, που θα επιστρέψει στους φοιτητές έπειτα από 26 χρόνια αχρησίας.

Τέσσερις φάσεις

Στην προμετωπίδα του σχεδιασμού για την αναβάθμιση των σχολικών υποδομών βρίσκεται το πρόγραμμα «Μα-

κής και εσωτερικής τοιχοποιίας, κατασκευή, επισκευή ή ανακαίνιση WC (συμπεριλαμβανομένων WC ΑμεΑ). Ακόμη προβλέπεται η κατασκευή ή επισκευή ράμπας για Ατομα με Αναπηρία και η κατασκευή ή βελτίωση γηπέδων μπάσκετ/βόλεϊ ή παιδικής χαράς στα Νηπιαγωγεία. Στο ίδιο πλαίσιο, προβλέπονται μονώσεις δωματίου ή επισκευή κεραμοσκεπής. Στη δεύτερη φάση οι εργασίες ανακαίνισης σχεδιάζονται για 106 σχολεία στην Αττική, 10 στην Ανατολική Μακεδονία-Θράκη, 5 στο Βόρειο Αιγαίο, 15 στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, 25 στην Κεντρική Μακεδονία και 4 στη Δυτική, 15 στη Θεσσαλία και 5 στην Ήπειρο, 19 στην Περιφέρεια Πελοποννήσου, 7 στη Στερεά Ελλάδα, 14 στην Κρήτη, 6 στο Νότιο Αιγαίο και 5 στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων.

Τις προηγούμενες ημέρες υπεγράφη στο υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών η σύμβαση δωρεάς για τη δεύτερη φάση του προγράμματος Ανακαίνισης Σχολικών Κτιρίων «Μαριέττα Γιαννάκου». Η δεύτερη φάση του προγράμματος αφορά εργασίες ανακαίνισης σε 238 σχολεία και σχολικά συγκροτήματα, που βρίσκονται σε 132 δήμους της Ελλάδας. Τα έργα θα υλοποιηθούν από την «Κτιριακές Υποδομές Α.Ε.» (ΚΤΥΠ Α.Ε.). Η χρηματοδότηση θα προέλθει από δωρεά ύψους 100 εκατ. ευρώ των τεσσάρων συστημικών τραπεζών Alpha Bank, Eurobank, Εθνική και Πειραιώς. Τη σύμβαση υπέγραψαν οι υπουργοί Υποδομών και Μεταφορών Χρήστος Δήμας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών Κυριάκος Πιερρακάκης, Εσωτερικών Θεόδωρος Λιβάνιος, Ήπειρος, Θεσσαλίας και Αθλητισμού Σοφία Ζαχαράκη, ο πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών (ΕΕΤ) Γεώργιος Ζανιάς, ο διευθύνων σύμβουλος της Alpha Bank Βασίλειος Ψάλλης, ο διευθύνων σύμβουλος της Eurobank Φωκίων Καραβίας, ο πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της Εθνικής Τράπεζας Γκίκας Χαρδούβελης, ο διευθύνων σύμβουλος της Πειραιώς Χρήστος Μεγάλου, η acting γενική διευθύντρια της EFT Χαρούλα Απαλαγάκη και ο διευθύνων σύμβουλος της ΚΤΥΠ Α.Ε., Αθανάσιος Γιάνναρης.

Νέες φοιτητικές εστίες και ανακαίνιση 2.500 σχολείων

► Πάνω από 10.000 καινούργιες κλίνες στα Πανεπιστήμια της χώρας, ενώ έως το 2028 ολοκληρώνεται η αναβάθμιση των δημόσιων υποδομών της Εκπαίδευσης, μέσω του προγράμματος «Μαριέττα Γιαννάκου»

ριέττα Γιαννάκου», με στόχο την ανακαίνιση 2.500 σχολείων έως το 2028. Το πρόγραμμα αναμένεται να ολοκληρωθεί σε συνολικά τέσσερις φάσεις, με την πρώτη που περιλάμβανε παρεμβάσεις αναβάθμισης σε 430 να έχει ήδη ολοκληρωθεί, ενώ το φετινό καλοκαίρι θα υλοποιηθεί η δεύτερη φάση του προγράμματος με την ανακαίνιση 238 σχολείων που θα ολοκληρωθεί μέχρι τον Σεπτέμβριο του 2026. Στο ίδιο πλαίσιο η τρίτη φάση θα αφορά την ανακαίνιση σχολείων πριν από τον Σεπτέμβριο του 2027, ενώ με την τέταρτη και τελευταία φάση ο συνολικός αριθμός των ανακαινισμένων σχολικών κτιρίων αναμένεται να φτάσει τα 2.500, με τον σχεδιασμό να φτάνει τα 650 εκατομμύρια ευρώ. Όσον αφορά τις εργασίες που θα γίνουν στα 238 σχολεία της δεύτερης φάσης, θα σχετίζονται με τις ανάγκες της κάθε δομής και θα αφορούν χρωματισμούς εξωτερι-

Του Στέλιου Κράβολου

ΜΕ ΨΗΦΙΑΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ Ο ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΩΝ

Από τις αρχές του 2027 οι τιμές θα αλλάζουν μόνες τους ανάλογα με τις τάσεις της αγοράς

Με αυτόματες αυξομειώσεις στις αντικειμενικές αξίες, online παρακολούθηση της αγοράς και πλήρη διασύνδεση με το Καταμετρητήριο και το Μητρώο Ιδιοκτησίας Ακινήτων η Εφορία περνά σε μια νέα εποχή ψηφιακού ελέγχου της ακίνητης περιουσίας. Το νέο σύστημα θα καταγράφει σε πραγματικό χρόνο τις τάσεις της αγοράς και θα μπορεί να αλλάζει τις τιμές ζώνης χωρίς να απαιτούνται πολυετείς αναθεωρήσεις.

Το σχέδιο του υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών προβλέπει τη δημιουργία ενός νέου αυτοματοποιημένου συστήματος προσδιορισμού αντικειμενικών αξιών, το οποίο προγραμματίζεται να τεθεί σε λειτουργία στις αρχές του 2027. Εφόσον ληφθούν οι σχετικές πολιτικές αποφάσεις, οι νέες αντικειμενικές αξίες που θα προκύψουν μέσα από το νέο ψηφιακό μοντέλο θα μπορούν να εφαρμόζονται από το 2028. Η βασική φιλοσοφία του νέου μηχανισμού είναι ότι οι φορολογικές αξίες των ακινήτων θα ακολουθούν πολύ πιο στενά τις πραγματικές συνθήκες της αγοράς. Αυτό σημαίνει ότι σε περιοχές όπου οι εμπορικές τιμές πώλησης αυξάνονται, θα αυξάνονται και οι τιμές ζώνης, ενώ όπου παρατηρούνται μειώσεις ή στασιμότητα, οι αντικειμενικές αξίες θα μπορούν να κινούνται χαμηλότερα.

Στην πράξη, η Εφορία θα δημιουργήσει ένα μόνιμο ψηφιακό σύστημα παρακολούθησης της αγοράς ακινήτων. Το νέο πληροφοριακό μοντέλο θα συλλέγει και θα επεξεργάζεται δεδομένα από αγοραπωλησίες, τραπεζικές εκτιμήσεις, ενοίκια, συμβολαιογραφικές πράξεις, εταιρείες real estate, αλλά και δημόσιες υπηρεσίες ώστε να καταγράφει διαρκώς την πραγματική εικόνα της αγοράς.

Το Μητρώο Ιδιοκτησίας Ακινήτων

Το νέο σύστημα θα στηρίζεται σε ένα ευρύ δίκτυο διασταυρώσεων και ψηφιακών δεδομένων. Κεντρικό ρόλο σπικάρει το Μητρώο Ιδιοκτησίας Ακινήτων, το οποίο αναμένεται να ενεργοποιηθεί μέσα στον μήνα και θα συνδεθεί με το Καταμετρητήριο, τις πλατφόρμες της ΑΑΔΕ, αλλά και το σύστημα αντικειμενικού προσδιορισμού αξιών. Με τη σύνδεση όλων των βάσεων δεδομένων, η φορολογική διοίκηση θα

Η Εφορία θα δημιουργήσει ένα μόνιμο ψηφιακό σύστημα παρακολούθησης της αγοράς ακινήτων. Το νέο πληροφοριακό μοντέλο θα συλλέγει και θα επεξεργάζεται δεδομένα από αγοραπωλησίες, τραπεζικές εκτιμήσεις, ενοίκια, συμβολαιογραφικές πράξεις, εταιρείες real estate, αλλά και δημόσιες υπηρεσίες ώστε να καταγράφει διαρκώς την πραγματική εικόνα της αγοράς.

αποκρίσει για πρώτη φορά πλήρη εικόνα της ακίνητης περιουσίας κάθε φορολογούμενου. Το σύστημα θα περιλαμβάνει στοιχεία όχι μόνο για διαμερίσματα και κατοικίες, αλλά και για οικοπέδα, αγροτεμάχια και εκτός αστικής έκτασης. Παράλληλα, η Εφορία θα μπορεί να γνωρίζει κρίσιμες πληροφορίες για κάθε ακίνητο, όπως το τίμημα αγοραπωλησίας, το ύψος του ενοικίου, τις μεταβολές των τιμών στην περιοχή, αλλά και την εμπορική αξία που προκύπτει μέσα από τραπεζικές εκτιμήσεις και συναλλαγές της αγοράς.

Το πρώτο βήμα για τη μετάβαση στο νέο μοντέλο έχει ήδη γίνει μέσα από την αναβάθμιση της πλατφόρμας valuemaps.gov.gr. Η συγκεκριμένη γειωσίτιλη αποτελεί το ψηφιακό μητρώο απεικόνισης του συστήματος αντικειμενικού προσδιορισμού αξιών ακινήτων του υπουργείου Οικονομικών. Μέσα από την πλατφόρμα αποτυπώνονται σε δορυφορικό χάρτη όλες οι ζώνες αντικειμενικού προσδιορισμού, οι τιμές εκκίνησης, οι συντελεστές αυξομείωσης, οι πίνακες τιμών, αλλά και ο τρόπος υπολογισμού της αντικειμενικής αξίας κάθε ακινήτου. Παράλληλα παρέχεται η δυνατότητα πλεκτρικού υπολογισμού της αντικειμενικής αξίας σε κάθε περιοχή της χώρας. Το επόμενο

βήμα είναι η ολοκλήρωση του νέου Πληροφοριακού Συστήματος Μαζικών Εκτιμήσεων Αξιών Ακινήτων. Πρόκειται ουσιαστικά για ένα νέο εκπαιδευτικό μοντέλο που θα χρησιμοποιεί στατιστικές μεθόδους και εργαλεία ανάλυσης δεδομένων ώστε να προσομοιώνει τις πραγματικές συνθήκες της αγοράς ακινήτων.

Πιο δίκαιο σύστημα

Σύμφωνα με στελέχη του οικονομικού επιτελείου, στόχος είναι να δημιουργηθεί ένα πιο δίκαιο και λειτουργικό σύστημα φορολόγησης της ακίνητης περιουσίας, το οποίο θα μπορεί να προσαρμόζεται αυτόματα στις αλλαγές της αγοράς χωρίς να απαιτούνται μεγάλες χρονικά αναθεωρήσεις των αντικειμενικών αξιών όπως συνέβαινε μέχρι σήμερα.

Οι πληροφορίες που θα χρησιμοποιεί το νέο σύστημα θα προέρχονται από διαφορετικές πηγές δεδομένων. Μειωθούν αυτόν περιλαμβάνονται οι Κτηματικές Υπηρεσίες του Δημοσίου, η Τράπεζα της Ελλάδος, οι συμβολαιογράφοι, τα στοιχεία τραπεζικών δανείων, οι μεταβολές των ενοικίων, αλλά και δεδομένα από ιδιωτικές εταιρείες real estate. Ιδιαίτερα βαρύνουσα θα δοθεί στις τραπεζικές εκτιμήσεις ακινήτων, καθώς οι τράπεζες απαιτούνουν την πραγματική εμπορική αξία των ακι-

νήτων που χρηματοδοτούν μέσω στεγαστικών δανείων. Παράλληλα, σημαντικό ρόλο θα παίξουν και οι μεταβολές στα ενοίκια, τα οποία θεωρούνται πλέον βασικός δείκτης για την πραγματική πορεία της αγοράς κατοικίας.

Το μεγάλο ζήτημα για την αγορά είναι ότι οι σημερινές αντικειμενικές αξίες θεωρούνται πλέον σε πολλές περιπτώσεις αποκομμένες από την πραγματικότητα. Η τελευταία μεγάλη αναπροσαρμογή πραγματοποιήθηκε το 2021 και εφαρμόστηκε από την 1η Ιανουαρίου 2022. Από τότε όμως οι τιμές πώλησης των ακινήτων έχουν αυξηθεί σημαντικά σε πολλές περιοχές της χώρας.

Οι αποκλίσεις

Σε αρκετές ζώνες, ειδικά σε τουριστικές περιοχές, μεγάλα αστικά κέντρα, αλλά και μάλιστα με υψηλά ζήτηση, οι εμπορικές τιμές εμφανίζονται αυξημένες ακόμη και κατά 40% έως 50% σε σχέση με τις σημερινές αντικειμενικές αξίες. Αυτό σημαίνει ότι οικοδομείται νέα υποαρμογή με βάση τα πραγματικά δεδομένα της αγοράς μπορεί να οδηγήσει σε σημαντικές φορολογικές επιβαρύνσεις για εκατομμύρια ιδιοκτήτες ακινήτων. Και αυτό γιατί οι αντικειμενικές αξίες επηρεάζουν άμεσα όλη την τον ΕΝΦΙΑ, αλλά και τους φόρους μεταβίβασης, τις γενικές παροχές, τις δωρεές, τις κληρονομιές, τα τεκμήρια διαβίωσης, τα συμβολαιογραφικά έξοδα, αλλά και μια σειρά από άλλες επιβαρύνσεις που συνδέονται με την ακίνητη περιουσία. Στις περιοχές όπου οι εμπορικές τιμές έχουν εκτοξευθεί λόγω αυξημένης ζήτησης, τουρισμού ή επενδυτικού ενδιαφέροντος, το νέο σύστημα μπορεί να οδηγήσει σε αυξημένες αντικειμενικές τιμές και κατά συνέπεια σε υψηλότερους φόρους. Αντίθετα, σε περιοχές όπου οι αξίες παραμένουν στάσιμες ή υποαχρουν θεωρητικά θα μπορούσαν να υπάρξουν ακόμη και μειώσεις.

Στο οικονομικό επιτελείο υποστηρίζουν ότι ο στόχος του νέου μοντέλου είναι να περιοριστούν οι μεγάλες αποκλίσεις ανάμεσα στις φορολογικές και τις πραγματικές εμπορικές αξίες, δημιουργώντας ένα πιο σύγχρονο σύστημα φορολόγησης της ακίνητης περιουσίας. Παράλληλα όμως αναγνωρίζεται ότι πρόκειται για μια ιδιαίτερα ευαίσθητη πώληση άσκηση, καθώς κάθε μεταβολή στις αντικειμενικές αξίες επηρεάζει άμεσα εκατομμύρια ιδιοκτήτες, αγοραστής και κληρονόμους ακινήτων.

